

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Petra Průchy a soudců JUDr. Milana Kamlacha a JUDr. Jaroslava Vlašína v právní věci žalobce: **Rödl & Partner Consulting, s.r.o.**, se sídlem Platnéřská 2, Praha 1, zastoupeného JUDr. Petrem Novotným, advokátem se sídlem Platnéřská 2, Praha 1, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, Praha 5, o přezkoumání rozhodnutí žalované ze dne 28. 3. 2007 č. j. 323-9010-700-6.3.2007/Hů, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 30. 3. 2010 č. j. 12 Ad 7/2010 - 107,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e o d m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce (dále též „stěžovatel“) podal včas kasační stížnost proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 30. 3. 2010 č. j. 12 Ad 7/2010 - 107, kterým byla zamítnuta žaloba proti shora uvedenému rozhodnutí žalované a rozhodnuto o náhradě nákladů řízení.

Z napadeného rozsudku městského soudu vyplývá, že rozhodnutím Pražské správy sociálního zabezpečení ze dne 22. 1. 2007 č. j. 21293/010-9010/99-22.1.07/Čer byla zamítnuta žádost žalobce o vrácení přeplatku na pojistném ve výši 964 288 Kč, které uhradil v souvislosti s pracovněprávním vztahem uzavřeným se zaměstnancem, státním příslušníkem Spolkové republiky Německo, T. Ch., na základě německých právních předpisů. Rozhodnutí odůvodnila tím, že tento zaměstnanec byl v období od 1. 1. 2003 do 31. 12. 2003 účasten na nemocenském pojištění a jeho příjmy zúčtované žalobcem podléhaly odvodu pojistného, tedy tento zaměstnanec byl ve smyslu § 2 odst. 1 písm. a) zákona č. 589/1992 Sb. ve znění platném do 31. 12. 2003 účasten v uvedeném období nemocenského pojištění a z tohoto titulu byl i poplatníkem pojistného ve smyslu § 3 odst. 1 písm. c) bodu 1 zákona č. 589/1992 Sb. Nelze tedy na něj pohlížet jako na osobu, která byla pro účely nemocenského pojištění z účasti na něm vyňata. Odvolání proti tomuto rozhodnutí bylo zamítnuto v záhlaví uvedeným rozhodnutím. Žalovaná odůvodnila rozhodnutí tím, že T. Ch. je osobou, na kterou se vztahuje Smlouva o sociálním pojištění uzavřená mezi Českou republikou a Spolkovou republikou Německo dne 27. 7. 2001 (dále jen „Smlouva“), s níž vyslovil souhlas Parlament a prezident ji ratifikoval; vyhlášena byla pod č. 94/2002 Sb.m.s. S ohledem na čl. 10 Ústavy ze Smlouvy vyplývá, že se smluvní strany dohodly na tom, které z práv obou smluvních stran má být aplikováno pro případ, kdy je český či německý státní příslušník zaměstnán ve druhém státě, než je jeho bydliště.

Žalobce proti rozhodnutí žalované podal žalobu, kterou opřel především o tvrzený chybný výklad čl. 6 Smlouvy. Zásadním nedostatkem Smlouvy je nesoulad české a německé jazykové verze. Žalobce dovodil, že T. Ch. byl v době od 1. 1. 2003 do 31. 12. 2003 podle § 5 písm. b) zákona č. 54/1956 Sb., o nemocenském pojištění, v tehdy platném znění, vyňat z účasti na pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a v důsledku toho vznikl uvedený přeplatek.

Městský soud rozsudkem ze dne 9. 9. 2009 č. j. 12 Cad 8/2007 - 57 rozhodnutí žalované zrušil a věc jí vrátil k dalšímu řízení podle § 78 odst. 1 a 4 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), když dospěl k právnímu názoru, že v rozhodném období byl uvedený zaměstnanec vyňat z pojištění podle § 5 písm. b) zákona o nemocenském pojištění.

Proti tomuto rozsudku podala žalovaná kasační stížnost z důvodu tvrzené nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení ve smyslu § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 3. 2. 2010 č. j. 3 Ads 137/2009 - 86 napadený rozsudek městského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Nejvyšší správní soud v odůvodnění tohoto rozsudku uvedl, že Smlouva byla v posuzovaném období součástí českého právního řádu a měla tedy aplikační přednost před jí konkurujícími zákonnými normami českého práva. Odkázal na usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 7. 2009 č. j. 6 Ads 88/2006 - 91 s tím, že Smlouva je nepochybně mezinárodní smlouvou ve smyslu čl. 10 Ústavy. Rozšířený senát shledal, že Smlouvu je třeba vykládat shodně jako Smlouvu mezi Českou republikou a Švýcarskou konfederací o sociálním zabezpečení, když čl. 4 odst. 1 v souvislosti s čl. 6 Smlouvy je dvoustrannou kolizní normou, jejímž hraničním určovatelem je legis loci laboris. Kolizní norma neobsahuje věcnou úpravu, neboť nestanoví práva a povinnosti účastníků právního poměru, ani nestanoví obsah pojišťovací povinnosti. V dané věci je rozhodnou otázkou, jakým způsobem aplikovat kolizní normy, tj. zda se má použít jen hmotněprávních norem zvoleného práva, či tak, že se má přihlížet i ke kolizním normám zvoleného právního řádu. V druhém případě totiž kolizní normy mnohdy přikazují v konkrétním případě použít jiného právního řádu (tzv. zpětný a další odkaz). Tento výsledek by však zřejmě zkresloval skutečnou vůli účastníků, kteří svou volbou dávají najevo vůli, aby jejich práva a povinnosti byly posuzovány podle skutečně zvoleného práva, nikoli podle práva jiného, k němuž by odkazovala kolizní norma zvoleného práva. Zákon č. 97/1963 Sb., o mezinárodním právu soukromém a procesním, odstraňuje možné pochybnosti tím, že uvedené řešení výslovně upravuje v § 9 odst. 2, podle něhož, pokud z projevu vůle účastníků nevyplývá nic jiného, nepřihlíží se ke kolizním ustanovením zvoleného právního řádu. Rozšířený senát Nejvyššího správního soudu dospěl v tomto usnesení k závěru, že čl. 6 Smlouvy, který odkazuje na použití předpisů o nemocenském pojištění České republiky a předpisů o sociálním zabezpečení České republiky, v případě zaměstnanců zaměstnaných na jejím území, neumožňuje použití § 5 písm. b) zákona o nemocenském pojištění ve znění účinném do 31. 12. 2003. Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že na postavení německého zaměstnance žalobce nelze vztáhnout právní názor Ústavního soudu na postavení francouzských zaměstnanců. Nejvyšší správní soud uzavřel, že německý státní příslušník zaměstnaný v rozhodném období (leden až prosinec 2003) žalobcem nebyl vyňat z českého systému sociálního pojištění; pokud za něj bylo zapláceno nemocenské pojištění v zákonem stanovené výši, postupovala žalovaná správně, jestliže žádost žalobce o vrácení přeplatku zamítla.

Městský soud znovu ve věci rozhodl, vázán právním názorem vysloveným ve zrušujícím rozsudku Nejvyššího správního soudu (§ 110 odst. 3 s. ř. s.) a žalobu jako nedůvodnou zamítl podle § 78 odst. 7 s. ř. s.

Stěžovatel opřel kasační stížnost o § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s. Stěžovatel opětovně poukázal na nesoulad mj. způsobený špatným překladem čl. 6 Smlouvy a na nepochopení tohoto článku jako kolizní normy mezinárodního práva veřejného a „pro lepší orientaci“ uvedl srovnání jazykových verzí v němčině a češtině. Stěžovatel dále uvedl, že skutečnost, že český text neodpovídá německému textu, byla doložena ověřeným překladem české verze do německého jazyka soudně jmenovanou českou tlumočnicí jazyka německého. Zdánlivě nepatrný rozdíl v jazykových verzích Smlouvy měl podle stěžovatele značné praktické dopady na cizince nemající trvalý pobyt na území České republiky. Orgány správy sociálního zabezpečení na základě nepřesně přeloženého článku 6 Smlouvy nutily cizince, v rozporu s právní úpravou obsaženou v českých zákonech o sociálním zabezpečení, na které Smlouva odkazovala, platit pojistné na sociální a důchodové zabezpečení s odůvodněním, že jejich pojistná povinnost je založena přímo čl. 6 Smlouvy.

Stěžovatel dále poukázal na čl. 13 nařízení EHS 1408/71, které bylo platné v České republice od 1. 5. 2004 do 30. 4. 2010. Dále namítl, že rozhodnutí žalované nevrátit pojistné bylo náhlé a překvapivé a v rozporu s principem ochrany oprávněného očekávání adresátů právní normy, čímž zasahuje do práv a povinností těchto adresátů.

Z odůvodnění napadeného rozsudku není úplně zřejmé, proč soud nepovažoval za důvodnou právní argumentaci žalobce a proč argumentaci, na níž byl postaven základ žaloby, považuje za vyvrácenou; proto je podle názoru stěžovatele takové rozhodnutí třeba pokládat také za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů.

Stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek městského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Žalovaná ve vyjádření ke kasační stížnosti navrhla její odmítnutí, protože městský soud byl vázán právním názorem Nejvyššího správního soudu a kasační stížnost je tudíž nepřipustná.

Poté, kdy stěžovatel obdržel od Nejvyššího správního soudu informaci o řízení o kasační stížnosti, v níž bylo uvedeno složení senátu, jemuž věc připadla podle rozvrhu práce Nejvyššího správního soudu, podal stěžovatel námitku podjatosti proti všem soudcům 3. senátu Nejvyššího správního soudu (JUDr. Petr Průcha, JUDr. Jaroslav Vlašín, JUDr. Milan Kamlach).

Usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 8. 2010 č. j. Nao 63/2010 - 114 bylo rozhodnuto, že soudci Nejvyššího správního soudu JUDr. Petr Průcha, JUDr. Jaroslav Vlašín a JUDr. Milan Kamlach nejsou vyloučeni z projednávání a rozhodování věci vedené u Nejvyššího správního soudu pod sp. zn. 3 Ads 86/2010.

Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost je nutno odmítnout z těchto důvodů:

Podle § 110 odst. 3 s. ř. s., zruší-li Nejvyšší správní soud rozhodnutí krajského soudu a vrátí-li mu věc k dalšímu řízení, je krajský soud vázán právním názorem vysloveným Nejvyšším správním soudem ve zrušovacím rozhodnutí.

V projednávané věci městský soud znovu rozhodl ve smyslu § 110 odst. 3 s. ř. s., tedy vázán právním názorem Nejvyššího správního soudu uvedeným ve zrušovacím rozhodnutí.

Podle § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s. je kasační stížnost nepřijatelná proti rozhodnutí, jímž soud rozhodl znovu poté, kdy jeho původní rozhodnutí bylo zrušeno Nejvyšším správním soudem; to neplatí, je-li jako důvod kasační stížnosti namítáno, že se soud neřídil závazným právním názorem Nejvyššího správního soudu.

V projednávané věci není namítáno, že se městský soud neřídil závazným právním názorem Nejvyššího správního soudu. Kasační stížnost je proto nepřijatelná.

Podle § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. soud usnesením odmítne kasační stížnost, je-li kasační stížnost podle tohoto zákona nepřijatelná. Nejvyšší správní soud proto kasační stížnost odmítl.

O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Podle tohoto ustanovení žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

Jako *obiter dictum* se k námitkám stěžovatele poukazujícím na špatný překlad čl. 6 Smlouvy a na to, že český text neodpovídá německému textu, uvádí:

Mnohostranná mezinárodní Vídeňská úmluva o smluvním právu, jejíž české znění bylo uveřejněno pod č. 15/1988 Sb., v čl. 33 odst. 1 stanoví, že byla-li smlouva původně vyhotovena ve dvou nebo více jazycích, má její text stejnou platnost v každém z těchto jazyků, pokud smlouva nestanoví nebo se strany nedohodnou, že v případě rozdílnosti je rozhodující určitý text.

Z tohoto mezinárodně smluvně uznávaného principu vyšla též Smlouva, která v čl. 42 uvádí: „Dáno v Praze dne 27. července 2001 ve dvou původních vyhotoveních, každé v jazyce českém a německém, přičemž obě znění mají stejnou platnost“.

Z tohoto ustanovení Smlouvy je zřejmé, že je pojmově nonsensem argumentovat „špatným překladem Smlouvy“ z jednoho jazyka do druhého, či tvrdit, že „český text neodpovídá německému textu“, protože jak české, tak německé znění Smlouvy má stejnou platnost.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 25. srpna 2010

JUDr. Petr Průcha
předseda senátu